

Høringsnotat

Dato: 07.11.2014

Kontor: Dagtilbud
Ansvarlig: Thomas Rasmus-
sen

Sagsnr. 2014 - 9563

Notat om bemærkninger til høringssvarene vedrørende forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Anvendelse af elndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud m.v.)

Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget har været sendt i høring den 5. september 2014 med svarfrist den 3. oktober 2014.

Lovforslaget har været sendt i høring hos: KL, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem, Det Centrale Handicapråd, Danske Handicaporganisationer (DH), FOA - Fag og Arbejde, Børnerådet, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), FTF, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Ankestyrelsen, Boligselskabernes Landsforening, Børnesagens Fællesråd, Danmarks Lejerforeninger, Danske Revisorer, Ejendomsforeningen Danmark, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Huslejenævns- og Beboerklagenævns forening, Danske Udlejere, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark, Ungdomsboligrådet, Ældre Sagen, Ældreboligrådet, Landsforeningen for Førtidspensionister, Ældremobiliseringen.

Herudover har lovforslaget været tilgængeligt på Høringsportalen.

Modtagne høringssvar

Følgende har svaret: Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børnesagens Fællesråd, Danmarks Lejerforeninger, FOA - Fag og Arbejde, Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem, KL, Udbetaling Danmark, Ældresagen.

Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Børnesagens Fællesråd, Danmarks Lejerforeninger, FOA - Fag og Arbejde, Ældresagen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Herudover er der modtaget svar fra KMD.

Følgende har ikke svaret: Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO), Det Centrale Handicapråd, Danske Handicaporganisationer (DH), Børnerådet, Foreningen af Socialchefer

i Danmark, Landsforeningen af forældre til børn i dagtilbud (FOLA), FTF, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Boligselskabernes Landsforening, Danske Revisorer, Ejendomsforeningen Danmark, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Huslejenævns- og Beboerklagenævns forening, Danske Udlejere, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Ungdomsboligrådet, Ældreboligrådet, Landsforeningen for førtidspensionister, Ældre mobiliseringen.

Ændringer på baggrund af høringsrunden

Ved gennemgangen af lovforslaget er der efter høringen foretaget enkelte tekniske ændringer uden indholdsmæssig betydning, ligesom der er foretaget enkelte præciseringer af begreber m.v.

Herudover er der foretaget følgende indholdsmæssige ændringer i forbindelse med høringsrunden:

I forhold til den del af lovforslaget, som vedrører ændring af dagtilbudsloven, er der foretaget tre indholdsmæssige ændringer:

For det første er definitionen af udsvingsgrænsen ved genberegning og omberegning ændret fra "5 procentpoint" til "5 trin på fripladsskalaen", ligesom det er skrevet ind, hvad udsvingsgrænsen svarer til i 2014-niveau (jf. forslagets afsnit 2.1.2.4 og 2.1.2.5). Ændringen er foretaget, så udsvingsgrænsen følger fripladsskalaens opbygning.

For det andet er det tilføjet til lovforslaget, at hvis den månedlige genberegning viser, at der er blevet tildelt enten for meget eller for lidt økonomisk fripladstilskud til forældre med børn i privatinstitutioner og private fritidshjem, så skal dette beløb enten tilbagebetales eller efterbetales direkte til den eller de pågældende forældre i umiddelbar forlængelse af genberegningen (jf. forslagets afsnit 2.1.2.5). Ændringen er foretaget, da kommunen ikke, som for de øvrige tilbud, kan opkræve forældrebetaling i disse tilbud.

For det tredje er det tilføjet til de almindelige bemærkninger, at kommunerne kan fordele en borgers indkomst på enkelte måneder, hvis borgerens indkomst udbetales for flere måneder af gangen og derfor ikke er periodiseret på månedsbasis i indkomst.

For de to første af ovenstående ændringer gælder, at disse er foretaget på baggrund af mundtlige drøftelser med IT-leverandørerne og andre interessenter på området. Ændringerne kan således ikke henføres direkte til et eller flere af de afgivne hørings svar.

I forhold til den del af lovforslaget, som vedrører ændring af boligstøtteloven, ændres grænsen for omberegning i løbet af året fra mindst 800 kr. til mere end

800 kr., således at grænsen er den samme for omberegning som for genberegning af boligstøtte.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Generelle bemærkninger

Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem og KMD er begge overordnet positive over for intentionerne med lovforslaget. Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem vurderer, at lovforslaget dels vil sikre en mere præcis beregning dels vil betyde en administrativ forenkling i forbindelse med indsamling af dokumentation.

KL anfører, at de kan tilslutte sig lovforslagets formål om, at tildeling af økonomisk fripladstilskud automatiseres og effektiviseres gennem anvendelse af elndkomst og SKAT's øvrige registre. Både KL og KMD har i deres høringsbreve anført, at der er elementer i lovforslaget, som kræver en nærmere afklaring.

Kommentarer

Hensigten med lovforslaget er, gennem tilpasning af bemyndigelsesbestemmelser, at muliggøre en øget anvendelse af elndkomst ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud. Herefter vil den konkrete udmøntning ske via bekendtgørelser med udgangspunkt i forslaget almindelige bemærkninger afsnit 2.1 og 2.2. Det skal i denne sammenhæng pointeres, at lovforslaget alene vedrører den del af kommunernes sagsbehandling, som knytter sig til indkomstfastsættelsen af økonomisk fripladstilskud.

De konkrete bekendtgørelsesændringer foretages primo 2015.

De væsentligste punkter fra de relevante hørings svar gennemgås i nærværende høringsnotat. Herudover skal det bemærkes, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har sendt konkrete svar direkte til KMD på de spørgsmål, som leverandøren har angivet i hørings svaret. De konkrete svar fremgår således ikke af høringsnotatet.

2. Selvbetjening ved ansøgning om økonomisk fripladstilskud

KL har i hørings svaret angivet, at forslaget forudsætning om, at borgeren i forbindelse med tildeling af økonomisk fripladstilskud, vil blive hjulpet af kommunen til at afgive oplysninger til brug for den foreløbige tildeling af fripladstilskud, ikke er i overensstemmelse med forventningen om, at 95 pct. af ansøgninger, jf. aftalen om obligatorisk digital selvbetjening, skal foretages på baggrund af selvbetjening fra borgeren selv. KL mener i forlængelse heraf, at forslaget kan risikere at udhule de administrative potentialer, der er forbundet hermed, betydeligt.

Kommentarer

Det fremgår af lovforslaget, at den foreløbige tildeling af økonomisk fripladstilskud sker på baggrund af borgerens egne oplysninger. Når det fremgår, at borgeren skal have hjælp til at angive indkomstoplysningerne, så bygger dette på en

forudsætning om, at borgeren fx kan præsenteres for et forslag ud fra senest kendte oplysninger i elndkomst, SKAT's øvrige registre m.v. Det forudsættes, at dette opslag sker digitalt, og det er således ikke antaget, at kommunerne skal foretage en manuel vejledning i forhold til hver enkelt borger.

Det er ministeriets vurdering, at forslaget netop bidrager til, at borgeren selv kan foretage ansøgningen ved digital selvbetjening. Det fremgår således også af lovforslaget, at et af formålene med elndkomstmodellen er at forbedre borgernes muligheder for digital selvbetjening.

Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at bemærkningen giver anledning til indholdsmæssige ændringer i lovforslaget. Det er dog præciseret, at borgeren som udgangspunkt skal præsenteres for de senest kendte indkomstoplysninger via den digitale selvbetjeningsløsning.

3. Proceskrav og agterskrivelser til borgerne

KL anfører i høringssvaret, at lovforslaget medfører en stram processtyring og ønsker i stedet fleksible rammer i forhold til bl.a. kadencen for genberegninger. KL er i den forbindelse bekymrede for, at der vil komme mange henvendelser fra borgerne, når der sendes agterskrivelser ud som følge af de månedlige genberegninger og den årlige efterregulering. I forlængelse heraf giver de udtryk for, at kommunerne kan være nødsaget til at stoppe mange automatiske agterskrivelser, fordi andre forhold end indkomstændringer kan have betydning for fripladstilskuddet.

Kommentarer

Formålet med elndkomstmodellen er at understøtte en fremadrettet effektivisering og forenkling af kommunernes administration, en forbedring af borgernes muligheder for digital selvbetjening samt en mere præcis og korrekt indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud i dagtilbud m.v.

Det er i den forbindelse ministeriets vurdering, at delementerne i den udarbejdede elndkomstmodel tilsammen bidrager til at indfri lovforslagets formål. Kravet om genberegning og årlig efterregulering medvirker til at sikre, at borgernes økonomiske fripladstilskud automatisk reguleres med en relativ lille forsinkelse, ligesom det bidrager til, at borgere med ens indkomstforhold hen over året behandles ens. Endelig er den faste kadence for genberegningen og efterreguleringen med til at sikre, at man for en stor del af borgerne kan fjerne oplysningspligten for så vidt angår indkomstoplysninger.

Ministeriet er enig i, at det må formodes, at der vil opstå administrative merudgifter i forlængelse af, at IT-systemerne udsender agterskrivelser til borgerne. Derfor er der også, jf. kommentarerne til afsnit 7, afsat midler til administrative merudgifter.

Endelig skal det gentages, at elndkomstmodellen alene vedrører selve indkomstfastsættelsen. Øvrige oplysninger om fx ændringer i borgerens husstand skal,

som efter gældende regler, oplyses til kommunen. Det vil således være sådan, at sager, der fx involverer både indkomstændringer og ændringer i husstandssammensætningen, vil skulle behandles som hidtil.

Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at bemærkningen giver anledning til ændringer.

4. Borgervinklen

KL og Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem har begge i deres høringsvar forholdt sig til borgernes rolle. KL har anført, at det er afgørende, at modellen gøres forståelig for borgerne. Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem giver udtryk for, at der er fortsat er nogle borgere, som ikke er fortrolige med digitale værktøjer. Organisationen ønsker derfor, at kommunalbestyrelserne skal give vejledning til borgerne, ligesom den nuværende mulighed for at ansøge, uden brug af digitale værktøjer, skal fastholdes.

Kommentarer

Ministeriet er opmærksomt på behovet for, at elementerne i elndkomstmodellen gøres forståelige for borgerne. Derfor er der i forbindelse med lovforslagets business case afsat 1.5 mio. kr. til engangsudgifter forbundet med information til borgerne. Informationsindsatsen påtænkes koordineret med et lignende informationsinitiativ i relation til elndkomstmodellen for boligstøtte, pension m.v.

Herudover skal ministeriet henvise til, at det, jf. dagtilbudslovens § 43 a, stk. 2, fortsat vil være muligt at blive undtaget for ansøgning via digital selvbetjening. Dette kan ske, hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening. Kommunalbestyrelsen skal i sådanne tilfælde tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening.

Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at høringsparternes bemærkninger giver anledning til ændringer i lovforslaget.

5. Automatisering af tildelingen

Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem foreslår i høringsvaret, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold undersøger, om elndkomstmodellen kan udvides, således at alle borgere, i forbindelse med optagelse i et dagtilbud m.v., automatisk får foretaget en beregning af, om de er berettiget til økonomisk fripladstilskud. Organisationen henviser i denne forbindelse til, at nogle forældre ikke er bekendte med muligheden for at få økonomisk fripladstilskud.

Kommentarer

Lovforslaget relaterer sig alene til kommunernes sagsbehandling i forbindelse med indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud. Målgruppen for lovforslaget er således alene de borgere, som allerede modtager økonomisk fripladstilskud. Derfor er det også, i forbindelse med fastsættelsen af lovforslagets øko-

nomiske konsekvenser, forudsat, at det fortsat er en forudsætning for modtagelsen af økonomisk fripladstilskud, at borgeren selv ansøger om tilskuddet. Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at bemærkningen giver anledning til ændringer i nærværende lovforslag.

6. Beregningstekniske spørgsmål

KMD har i deres høringssvar stillet en række konkrete spørgsmål til elndkomstmodellen. De har bl.a. spurgt til, hvordan indtægtsgrundlaget for personer, der er eller har været beskæftiget ombord på et skib, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, skal indgå i beregningsgrundlaget for økonomisk fripladstilskud. KMD henviser i den forbindelse til, at disse indkomster typisk indberettes som længere perioder henover flere måneder af gangen.

Herudover har de bl.a. stillet spørgsmål i relation til ændringer i husstands-sammensætningen, hvornår feriepenge og engangsbeløb skal indgå i beregningsgrundlaget, hvornår efterreguleringen skal finde sted, m.v.

Kommentarer

Som anført indledningsvis er der sendt konkrete svar til KMD på alle de spørgsmål, som fremgår af høringssvaret.

Spørgsmålet om indkomster for personer, der er eller har været beskæftiget ombord på et skib, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, har medført en indholdsmæssig ændring i lovforslaget. Det er således tilføjet til de almindelige bemærkninger, at kommunerne kan fordele en borgers indkomst på enkelte måneder, hvis borgerens indkomst udbetales for flere måneder af gangen og derfor ikke er periodiseret på månedsbasis i elndkomst. Der vil blive indsat en lignende regel på bekendtgørelsesniveau i forhold til boligstøtte. Ændringen knytter sig ikke kun til indkomster, der vedrører personer, som er eller har været beskæftiget ombord på et skib, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister. Det vurderes bl.a. på baggrund af drøftelser med SKAT, at der for både økonomisk fripladstilskud og boligstøtte vil være tale om en meget lille målgruppe.

Herudover har KMD's bemærkninger givet anledning til enkelte præciseringer i lovforslaget, jf. nedenfor, men ministeriet har ikke fundet anledning til at foretage yderligere indholdsmæssige ændringer som følge af høringssvaret.

Det er præciseret i lovforslaget, at feriepenge og engangsbeløb skal indgå i beregningsgrundlaget for den eller de måneder, hvor de fremgår af elndkomst. Herudover er det præciseret, at der ikke i lovforslaget stilles krav om, hvornår den årlige efterregulering skal finde sted, men at dette kan ske, når årsopgørelsen fra SKAT foreligger. Endelig har ministeriet i svarene til KMD anført, at elndkomstmodellen ikke ændrer på borgerens oplysningspligt for så vidt angår ændringer i husstandssammensætningen. Det vil således fortsat være op til borgerne selv at oplyse kommunen om alle andre ændringer, der kan have betydning for fripladstilskuddet.

7. Økonomi m.v.

KMD og KL har i deres høringssvar afgivet bemærkninger til lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser. KMD anfører, at de forventer, at de administrative byrder kan lettes for 40–50 pct., mens der i de resterende sager vil kunne opleves yderligere administrative byrder i samme størrelsesorden eller højere.

KL anfører, at de tager forbehold for de økonomiske konsekvenser, særligt i relation til engangsudgifter til IT-tilpasninger. I høringssvaret giver de ligeledes udtryk for, at kommunerne muligvis vil skulle stoppe mange af de automatiske agterskrivelser, idet der kan være andre forhold end indkomst, som har betydning for fripladstilskuddet. Dermed kan der opstå nye/andre manuelle processer og omkostninger.

I forlængelse heraf giver KL udtryk for, at hvis det viser sig, at udgifterne hertil bliver markant højere end forventet, så vil de anvende den aftalte mulighed om at få genforhandlet de økonomiske konsekvenser. Herudover anfører de, at der ikke er taget højde for udviklingen af en digital selvbetjeningsløsning, hvor borgeren kan besvare, korrigere, kommentere og supplere sagens faktuelle grundlag.

Endelig oplyser KL, at de forudsætter, at ændringen i forhold til dagtilbudslovens bestemmelser om refusion af udgifter til flygtninge alene er en præcisering, og at der ikke er omkostninger for kommunerne forbundet med ændringen.

Kommentarer

Ministeriet henviser til, at de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget er aftalt mellem regeringen og KL i forbindelse med Aftalen om kommunernes økonomi for 2015. Der er i den forbindelse afsat midler til IT-investeringer og administrative merudgifter til kommunerne bl.a. som følge af borgerens henvendelser vedrørende de løbende genberegninger og den årlige efterregulering.

Hvis det viser sig, at de samlede økonomiske konsekvenser ligger på et væsentligt andet niveau, end det der blev lagt til grund ved den oprindelige aftale, vil der efterfølgende kunne ske en yderligere kvalificering. Dette sker i dialog mellem KL og Finansministeriet.

I forhold til ændringen af reglerne om refusion af udgifter til flygtninge, er ministeriet enig i, at ændringen ikke medfører udgifter for kommunerne.

8. Ikrafttræden

KL og KMD har i høringsnotatet knyttet kommentarer til elndkomstmodellens ikrafttrædelsestidspunkt. KL har bemærket, at de er bekymrede for, om elndkomstmodellens elementer kan træde i kraft som planlagt 1. januar 2016. De anfører i den forbindelse, at det er afgørende, at staten bistår leverandørerne

med hurtig vejledning og afklaring i forhold til beregningstekniske spørgsmål m.v.

KMD giver udtryk for, de forventer at kunne nå at foretage de relevante IT-tilpasninger, med mindre bekendtgørelsesændringerne først bliver sendt ud sent i 2015.

Kommentarer

Som det fremgår af lovforslaget, så forventes det, at elndkomstmodellen kan træde i kraft den 1. januar 2016. De konkrete elementer i modellen udmøntes på bekendtgørelsesniveau primo 2015. Den konkrete udformning af reglerne vil ske med udgangspunkt i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1 og 2.2.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold er løbende i dialog med IT-leverandørerne på området. De har i flere sammenhænge givet udtryk for, at de vil kunne nå at gennemføre de relevante ændringer, således at modellen kan træde i kraft den 1. januar 2016. Dette fremgår ligeledes af KMD's høringssvar.

I forhold til KL's bemærkning om behovet for dialog med IT-leverandørerne, kan ministeriet henvise til, at der i flere omgange er leveret svar på beregningstekniske spørgsmål m.v. til IT-leverandørerne – herunder også på spørgsmålene i KMD's høringssvar.

Ministeriet finder på denne baggrund ikke, at bemærkningerne giver anledning til ændring af elndkomstmodellens ikrafttrædelsestidspunkt.